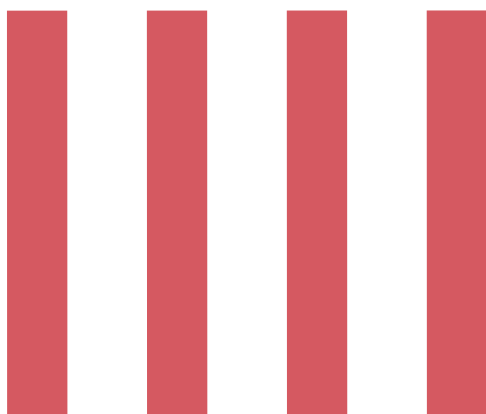

Guia d'institucions valencianes d'autogovern

en lectura fàcil

Guia d'institucions valencianes d'autogovern

en lectura fàcil

Edita:

Patrocina:

© Lectura Fàcil Europa.
Logo: Inclusion Europe.
Més informació en www.easy-to-read.eu

Índex

València, 2022

Edita:

Deganat Autonòmic dels Registradors de la Propietat,
Mercantils i de Béns Mobles de la Comunitat Valenciana.
Centre d'Estudis Registrals.
Plaça de la Reina, 5 / 46003 València
www.registradorescomunidadvalenciana.org

Coordinadora editorial: Inmaculada García Fabra

Adaptació a Lectura Fàcil / textos / traducció: Vicente Küster Santa-Cruz

Direcció editorial i producció:

Contenido ideas de comunicación S.L.

Validació de l'obra:

Dinamitzadora:

Lourdes Requena García (educadora)

Validadors: Juan Ramón Ruiz Navarro, Ismael Mira Valero, Juan Carlos Baños Sabater, Enrique Amarillo Albert, Jonathan Moreno Muñoz, Carlos Martínez Urrea i Mariano Legaz Vivancos.

Imatges: Alberto Sáiz, arxiu de la Generalitat Valenciana, Corts Valencianes, Acadèmia Valenciana de la Llengua, Consell Jurídic Consultiu, Comitè Econòmic i Social, Consell Valencià de Cultura, Sindicatura de Comptes i Síndic de Greuges.

© **dels textos:** el seu autor.

© **de la present edició:**

Deganat Autonòmic dels Registradors de la Propietat, Mercantils i de Béns Mobles de la Comunitat Valenciana

(*) La denominació oficial de les institucions d'autogovern de la Comunitat Valenciana és en valencià. No obstant això, s'ha decidit incloure el seu nom en castellà en aquesta guia per a facilitar la seua comprensió.

1. L'Estatut d'Autonomia i les institucions d'autogovern	04
• La Generalitat Valenciana	08
• Corts Valencianes	12
• El President	16
• El Consell	20
• Sindicatura de Comptes	24
• Síndic de Greuges	28
• Consell Valencià de Cultura	32
• Acadèmia Valenciana de la Llengua	36
• Consell Jurídic Consultiu	40
• Comitè Econòmic i Social	44
2. L'Estatut d'Autonomia compleix 40 anys	48
3. La labor dels registradors en la defensa i promoció del dret propi	52
4. El paper de les dones registradores	56

L'Estatut d'Autonomia i les institucions d'autogovern

Estàs llegint una guia en **Lectura Fàcil** sobre les **institucions d'autogovern de la Comunitat Valenciana**. Aquestes existeixen des que es va crear l'Estatut d'Autonomia, fa ara quaranta anys. En aquesta guia les coneixerem totes.

L'1 de juliol de 1982 es va aprovar l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Es tracta de la llei més important dels valencians i valencianes, ja que regula la forma en la qual viuen, treballen i es desenvolupen totes les persones que viuen en la Comunitat Valenciana, així com els seus drets i les seues obligacions.

En aquest any 2022 commemorem el 40 aniversari de la seua aprovació. Per a celebrar-ho, la Generalitat Valenciana ha organitzat i promogut una sèrie d'activitats al llarg de tot l'any, que estan explicades més endavant, en un altre apartat d'aquesta guia.

Lectura Fàcil: és una manera de fer comprensibles els textos. Explica les coses de manera senzilla, perquè totes les persones puguem entendre-ho.

Institucions d'autogovern: són els òrgans públics que tenen la capacitat i el poder per a governar un territori.

L'Estatut d'Autonomia va suposar un pas molt important per a la vida dels valencians i valencianes, en permetre'ls aprovar lleis i decidir sobre algunes qüestions que afecten el dia a dia de les persones i empreses.

Per exemple, els valencians i valencianes van poder **legislar** sobre aspectes com el dret del camp o el règim econòmic dels matrimonis, per a decidir si els béns dels dos **cònjuges** havien de ser compartits o no.

Gràcies a l'Estatut, els valencians han pogut aprovar lleis sobre agricultura, serveis socials, turisme, cultura, medi ambient, esport o participació de la ciutadania, entre altres temes.

Són temes que interessen a una gran part dels ciutadans.

Legislar: Elaborar o fer lleis.

Cònjuge: Cadascuna de les dues persones que formen part d'un matrimoni.

L'Estatut va donar origen a les institucions d'autogovern de la Comunitat Valenciana, que han permés desenvolupar el dret propi valencià durant tots aquests anys, així com adaptar les normes i costums propis a la legalitat i realitat espanyoles, tractant sempre de millorar la convivència dels valencians i les valencianes.

Existeixen un total de nou institucions d'autogovern:

- Corts Valencianes
- El President
- El Consell
- La Sindicatura de Comptes
- El Síndic de Greuges
- El Consell Valencià de Cultura
- L'Acadèmia Valenciana de la Llengua
- El Consell Jurídic Consultiu
- El Comitè Econòmic i Social

Totes elles conformen la **Generalitat Valenciana**.

Per a conèixer millor cadascuna d'aquestes institucions d'autogovern, saber què són, quines funcions té cadascuna, com s'organitzen i on estan, ens hem dirigit a elles i els hem preguntat.

A continuació t'ofereixo el resultat.

La Generalitat Valenciana

? QUÈ ÉS

La Generalitat Valenciana és **el conjunt d'institucions d'autogovern que existeixen en la Comunitat Valenciana.**

Dit amb altres paraules, és qui governa la Comunitat Valenciana.

Entre les institucions que formen part de La Generalitat estan les **Corts Valencianes** (o **Les Corts**), el **President** i el **Consell**.

Són també institucions de La Generalitat la **Sindicatura de Comptes**, el **Síndic de Greuges**, el **Consell Valencià de Cultura**, l'**Acadèmia Valenciana de la Llengua**, el **Consell Jurídic Consultiu** i el **Comité Econòmic i Social**.

En els següents capítols explicarem cadascuna d'elles per separat.

La Generalitat es va crear oficialment en 1982, després d'aprovar-se l'Estatut d'Autonomia.

FUNCIONS

La seua funció principal és governar la Comunitat Valenciana, defensar els seus interessos, i tractar de millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

A més, ha de garantir que tots els ciutadans siguen tractats de la mateixa manera i tinguen els mateixos serveis i drets.

La Generalitat defensa i promou els drets socials de tots els valencians i les valencianes.

Defensa la identitat, valors i interessos del poble valencià i el representa davant l'Estat espanyol i altres regions.

COM S'ORGANITZA

- El poder executiu o de govern de la Generalitat Valenciana recau en el **Consell** de la Generalitat.
- El **President** de la Generalitat dirigeix l'activitat del Consell.
- El poder legislatiu o capacitat per a crear i votar lleis correspon a les **Corts Valencianes**, que representen a tot el poble valencià.
- La resta **d'institucions consultives i normatives** de la Generalitat tenen funcions diferents que veurem en els següents capítols.

CONTACTE

La seu de la presidència de la Generalitat està situada en la plaça de Manises número 1 de la ciutat València, en un edifici conegut com el **Palau de la Generalitat**.

Atén els ciutadans i ciutadanes a través de la Xarxa d'Oficines PROP repartides per tota la Comunitat Valenciana. Hi ha un total de 26, entre Alacant, Castelló i València.

Pàgina web: **<https://www.gva.es>**

Telèfon d'atenció a la ciutadania: 012

Si telefonas des de fora de la Comunitat Valenciana, has de marcar el número de telèfon 963 866 000.

Corts Valencianes

? QUÈ ÉS

Les Corts Valencianes o Les Corts són **la institució de la Generalitat Valenciana que representa al poble valencià**, a través dels seus parlamentaris.

Els parlamentaris són els polítics que triem els habitants de la Comunitat Valenciana en unes eleccions perquè ens representen i defensen els nostres interessos.

Les Corts Valencianes aproven les lleis que afecten a totes les persones de la Comunitat Valenciana.

Van ser creades l'1 de juliol de 1982.

⚙️ FUNCIONS

La funció principal de les Corts és **aprovar les lleis i altres normes jurídiques de la Comunitat Valenciana**.

Això ho fa normalment a través dels grups parlamentaris, els diputats i diputades, que són els qui voten les lleis. El Reglament de les Corts inclou també la possibilitat de legislar a través d'una **iniciativa popular**.

A més d'aprovar lleis, les Corts s'encarreguen de controlar la gestió del govern valencià i elegir al President de la Generalitat Valenciana.

Altres funcions que tenen les Corts Valencianes són:

- Demanar que s'anul·le una llei, quan creu que no respecta la Constitució.
- Nomenar els senadors i senadores valencians que han de defensar els interessos de la Comunitat Valenciana en tota Espanya.
- Presentar propostes de lleis al Congrés dels Diputats i demanar al govern espanyol que accepte aqueixes propostes.
- Aprovar les despeses i ingressos de la Generalitat Valenciana.

Iniciativa popular: els ciutadans poden proposar una llei, encara que no siguen els representants autoritzats per a això. És necessari que aqueixa proposta de llei estiga secundada per almenys 10.000 persones.

COM S'ORGANITZA

Les Corts Valencianes estan formades per almenys 99 diputats o diputades, que són triats pels ciutadans de la Comunitat Valenciana en unes **eleccions autonòmiques**.

Cada quatre anys se celebren aquestes eleccions, i canvien els diputats i diputades que componen les Corts.

L'Estatut d'Autonomia i La Llei Electoral Valenciana regulen com es formen Les Corts i distribueixen els diputats per províncies, amb un repartiment equilibrat segons la població de cada província.

Per a aprovar aquesta llei, és necessari que la voten almenys dos de cada tres diputats.

Les Corts nomenen el seu propi **President**, a la **Mesa** i a una **Diputació Permanent**. També aproven el Reglament, els Estatuts de Govern i el Règim Intern de les Corts.

Les Corts poden funcionar de manera conjunta (en Ple) o a través de **comissions**.

Les Corts es reuneixen de manera periòdica o extraordinària. Totes les seues sessions són públiques, excepte les que indique el propi Reglament de les Corts.

Eleccions autonòmiques: els ciutadans de les comunitats autònomes espanyoles trien als membres dels seus parlaments regionals en unes eleccions que se celebren cada quatre anys.

Comissions: xicotets grups de treball que es creen per a estudiar i debatre algun tema concret. Estan formades per diputats o diputades.

Si no es diu el contrari, **tots els acords es prenen per majoria simple**. És necessari que siguen presents més de la meitat dels diputats i diputades.

Totes les lleis de la Generalitat Valenciana es publiquen en castellà i valencià en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, i també en el Butlletí Oficial de l'Estat.

CONTACTE

La seu de les Corts o Corts Valencianes està en la plaça de Sant Llorenç número 4 de València, en l'edifici conegut com el **Palau dels Borja**, també anomenat **Palau de Benicarló**.

Pàgina web: **<https://www.cortsvalencianes.es>**

Telèfon de contacte: 96 318 80 00

Majoria simple: quan una proposta obté més vots que una altra, encara que no haja sigut secundada per tots els votants.

El President

? QUÈ ÉS

La persona que exerceix la presidència de la Generalitat Valenciana és la màxima responsable de la Generalitat Valenciana

dins i fora d'aquesta.

És també el president del Consell o govern valencià.

FUNCIONS

Dirigeix l'acció del Consell, coordina les seues funcions i ostenta la màxima representació a la Comunitat Valenciana, així com la representació de l'Estat en la Comunitat Valenciana.

El President de la Generalitat, amb l'acord previ del Consell, pot ordenar mitjançant Decret la dissolució de les Corts, excepte si s'està tramitant una **moció de censura** que reunisca els requisits exigits en el Reglament de les Corts.

Moció de censura: mesura que s'aplica quan la majoria de diputats i diputades de les Corts no està d'acord amb l'actuació del President. Perquè s'aprove aquesta moció és necessària la majoria absoluta de vots.

El President de la Generalitat pot proposar la celebració de consultes populars en el territori de la Comunitat Valenciana, sobre qüestions d'interés general en matèries autonòmiques o locals.

El President del Consell, després de consultar-lo amb el Consell, pot plantejar davant les Corts la **qüestió de confiança** sobre el seu programa, una decisió política o un projecte de llei.

Qüestió de confiança: eina que té el President per a comprovar si té el suport de les Corts. La utilitza quan ha de prendre alguna decisió de gran importància. Per exemple, una nova llei, una decisió política important per a la Comunitat, o un dubte sobre el seu propi programa de govern. Pot dir-se també 'moció de confiança'.

COM S'ORGANITZA

El President de la Generalitat és triat per les Corts entre els seus membres, i nomenat pel Rei d'Espanya.

Els diferents Grups Parlamentaris de les Corts presenten els seus candidats a President de la Generalitat, i el que té més suports és proposat per a President.

Per a la seua elecció fa falta la majoria absoluta dels membres de les Corts en primera votació. Si no s'aconsegueix aquesta majoria, la votació es repeteix 48 hores després, i llavors és suficient la majoria simple per a ser triat.

CONTACTE

El President de la Generalitat té el seu despatx de treball en **el Palau de la Generalitat Valenciana**,

en la plaça de Manises número 1 de València.

A més, a causa del seu treball, assisteix contínuament a la celebració de molts actes i reunions en molts altres llocs de la Comunitat Valenciana.

El Consell

? QUÈ ÉS

El Consell és l'òrgan de govern de la Generalitat, el que té el poder executiu i reglamentari. En concret, dirigeix l'Administració, que està sota l'autoritat de la Generalitat.

A més de dirigir l'administració de la Generalitat, **és l'encarregat de planificar i desenvolupar la política valenciana.**

FUNCIONS

La seua funció principal és governar la Comunitat Valenciana.

El Consell pot interposar el **recurs d'inconstitucionalitat**, si creu que hi ha alguna llei que pot ser contrària a la Constitució.

També pot, per iniciativa pròpia o amb l'acord de les Corts, suscitar els **conflictes de competència** que puguen existir amb l'Estat, o amb altres comunitats autònomes.

Recurs d'inconstitucionalitat: les institucions poden acudir al Tribunal Constitucional si creuen que una llei o norma és contrària a la Constitució. Aquest Tribunal decideix si eixa llei compleix o no amb la Constitució.

Conflicte de competència: és el conflicte que pot sorgir entre l'Estat i una comunitat autònoma, o entre dues o més comunitats, en relació a les seues competències.

COM S'ORGANITZA

El Consell està compost pel **President**, el **vicepresident** o **vicepresidents** i els **Consellers**.

Cadascuna d'aquestes persones s'encarrega d'una àrea diferent: sanitat, educació, economia, igualtat, habitatge, medi ambient, justícia, agricultura i obres públiques, entre altres.

Totes les normes del Consell que es consideren importants es publiquen en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana en castellà i en valencià.

Algunes d'eixes normes es publiquen també en el Butlletí Oficial de l'Estat.

CONTACTE

La seu del Consell està a **València**.

No obstant això, els seus diferents organismes, serveis i dependències poden estar situats en qualsevol de les tres províncies de la Comunitat Valenciana.

Sindicatura de Comptes

? QUÈ ÉS

La Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana és **la institució encarregada de portar el control econòmic i pressupostari del sector públic valencià.**

La Sindicatura de Comptes es va crear al maig de 1985. Molt abans, des de 1419, existia l'ofici del Mestre Racional del Regne de València, institució que tenia unes funcions molt semblants a les de la Sindicatura, encara que amb un altre nom.

FUNCIONS

La Sindicatura de Comptes s'encarrega de **controlar les despeses i ingressos de més de mil entitats del sector públic valencià.**

A més, comprova que l'acció de govern valencià compleix amb la llei i vigila perquè faça una gestió eficient dels diners públics.

Sector públic valencià: és el conjunt d'organismes i entitats de l'Administració de la Generalitat, entitats o administracions locals, empreses i fundacions públiques, i altres entitats públiques com a universitats i cambres de comerç.

La seua missió és proporcionar informes de control de la gestió econòmica i pressupostària del sector públic valencià i de tots els seus comptes. Aquests informes han de ser útils per a millorar el funcionament del sector públic valencià, en benefici dels ciutadans de la Comunitat Valenciana.

Assessora a les Corts Valencianes en temes relacionats amb les seues funcions, tramita procediments judicials per ordre del Tribunal de Comptes i **vigila que la gestió dels recursos humans, materials i pressupostaris de l'Administració pública es faça de forma cada vegada més econòmica i eficaç,** complint sempre uns criteris socials, mediambientals i ètics.

A través del seu treball, la Sindicatura ajuda a eliminar les males pràctiques que poden produir ineficiència, ineficàcia i, en casos extrems, frau i corrupció.

El seu àmbit d'actuació abasta àrees tan importants com sanitat, educació, justícia o benestar social, entre altres.

COM S'ORGANITZA

La Sindicatura de Comptes és totalment independent.
Per a fer el seu treball, compta amb l'esforç d'un equip d'especialistes format per auditors, tècnics, ajudants, advocats, informàtics, traductors i personal d'administració i secretaria.

Aquests són els seus òrgans de govern:

- El **Síndic Major** és el màxim responsable.
Assigna als síndics les diferents tasques a realitzar, ordena i autoritza les despeses, dirigeix el personal i es responsabilitza dels principals documents que elabora la Sindicatura.
- El **Consell de la Sindicatura**, compost pel Síndic Major, dos síndics i el secretari general, és l'encarregat d'aprovar els informes, les memòries i els dictàmens, així com els reglaments de la institució, els pressupostos, els plans estratègics i els programes d'actuació. A més, coordina a l'equip d'especialistes.
- Els **síndics** són els encarregats de dirigir el control extern de la gestió econòmica del sector públic valencià i els seus comptes. Organitzen les funcions de cada equip i vigilen el compliment de les actuacions previstes.
- La **Secretaria General** organitza i dirigeix els serveis generals, i presta assessorament en temes jurídics.
- Els **auditors**, sota l'autoritat dels síndics, redacten les propostes dels informes de control que elaboren al costat dels seus equips.

Tots els informes anuals que elabora la Sindicatura estan publicats en la seua pàgina web i estan disponibles per a la ciutadania.

En la Sindicatura treballen un total de 99 persones.
La majoria pertany als equips d'inspecció i control, i la resta a serveis generals.

CONTACTE

La seu de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana està situada en el número 4 del carrer Sant Vicent Màrtir de la ciutat de **València**.

Pàgina web: <https://www.sindicom.gva.es>

Telèfon: +34 96 3869300

Correu electrònic: sindicom@gva.es

A través del 'formulari d'informació i suggeriments' que hi ha en la web és possible rebre qualsevol tipus d'informació, proposar millores, fer suggeriments o exposar queixes.

Síndic de Greuges

? QUÈ ÉS

El Síndic de Greuges és **el Defensor del Poble a la Comunitat Valenciana**.

El primer Síndic de Greuges va ser nomenat el 21 de juliol de 1993, moment en el qual va començar a funcionar aquesta institució.

FUNCIONS

La seua missió és vigilar que es respecten els drets i llibertats que tenen les persones davant l'Administració local i autonòmica.

El Síndic investiga les queixes que presenten els ciutadans i les ciutadanes. Ho fa amb agilitat, eficàcia i independència.

Defensor del poble: òrgan que s'encarrega de vetlar pel respecte dels drets i llibertats fonamentals de les persones. Per a fer el seu treball, supervisa l'activitat de l'Administració pública. És elegit pel Congrés dels Diputats i el Senat, i el seu mandat dura cinc anys. No rep ordres ni instruccions de cap autoritat.

Qualsevol ciutadà o ciutadana, espanyol o estranger, pot acudir al Síndic de Greuges. El servei és gratuït i no necessites advocat ni procurador.

El Síndic pot també iniciar investigacions sense que ningú el demane, quan creu que és necessari, i ajuda a l'Administració a oferir un millor servei a la ciutadania.

A través de les peticions que fa la gent i de la seua pròpia labor, el Síndic ajuda a millorar el funcionament de l'Administració en la Comunitat Valenciana. Millora així el funcionament de conselleries, ajuntaments, diputacions, o fins i tot altres serveis que gestionen persones autoritzades per l'Administració.

Si la queixa té a veure amb un problema entre particulars, on no intervé cap Administració pública de la Comunitat Valenciana, el Síndic no pot intervenir. Tampoc pot actuar si els fets estan pendents de resolució judicial o ja han sigut jutjats.

COM S'ORGANITZA

El procediment que segueix el Síndic per a gestionar les queixes és senzill. Té quatre passos:

1. En menys de tres dies des que una queixa es registra, el ciutadà o ciutadana obté el **justificant de recepció**. Aquest document serveix com a prova que la queixa s'ha presentat.
2. En un termini màxim de quinze **dies hàbils** **el Síndic analitza la queixa i decideix si l'admet o no**. Si la queixa reuneix els requisits que marca la Llei del Síndic, dona un número d'expedient a eixa queixa i informa la persona interessada sobre els passos que seguirà. Si no pot admetre la queixa, explica el motiu i informa la persona interessada sobre altres vies possibles per a solucionar-lo.
3. Una vegada admesa la queixa, **el Síndic es dirigeix a l'Administració competent en eixe tema**, l'informa sobre el problema plantejat i **li demana que informe sobre el succeït**. Quan el Síndic rep aqueix informe li ho envia a la persona interessada perquè aquesta done la seua opinió sobre la resposta rebuda per part de l'Administració.
4. Una vegada el Síndic té tota la informació, l'estudia en profunditat. Si creu que no s'han respectat els drets d'aqueixa persona, **emet una resolució** en la qual exposa les seues conclusions i pot dirigir recomanacions, suggeriments o recordatoris a l'Administració afectada perquè solucione el problema. L'Administració ha de contestar si accepta o no la resolució del Síndic, en un termini màxim d'un mes.

Dies hàbils: són tots els dies, excepte dissabtes, diumenges i festius.

La intervenció del Síndic acaba quan l'Administració li comunica que accepta les seues recomanacions, o bé quan l'informa sobre els motius pels quals no les accepta.

El Síndic emet **informes anuals** que recullen l'activitat desenvolupada cada any, el nombre de queixes rebudes i gestionades, els comptes econòmics i quina és la situació general dels drets de la ciutadania. També emet **informes especials** sobre temes com el soroll, la protecció a persones que pateixen violència de gènere, la cura de menors per l'Administració, els habitatges públics, l'atenció a persones amb problemes de salut mental o l'escola pública.

Actualment treballen un total de 38 persones en aquesta institució.

CONTACTE

La seu del Síndic de Greuges de la Comunitat està situada al carrer Pascual Blasco número 1 d'**Alacant**.

Pàgina web: **<https://www.elsindic.com>**

Telèfon de contacte: 965 937 500

Oficina d'Atenció Ciutadana: 900 210 970 (gratuït)

Correu electrònic: consultas@elsindic.com

Consell Valencià de Cultura

? QUÈ ÉS

El Consell Valencià de Cultura és la institució pública que **assessora a la Generalitat Valenciana sobre qualsevol tema relacionat amb la cultura valenciana.**

És a més la institució **encarregada de defensar i promoure els valors lingüístics i culturals** de la Comunitat Valenciana.

El seu àmbit d'actuació és molt ampli. Abasta per exemple la ciència, la cultura, el patrimoni cultural, el medi natural, les llengües, el territori i moltes altres disciplines.

El Consell Valencià de Cultura va començar a funcionar al novembre de 1985.

FUNCIONS

La seua funció principal **és elaborar els informes i realitzar estudis que li demanen les institucions públiques** de la Comunitat Valenciana.

A més, atén altres peticions d'**entitats civils i ciutadanes** i tracta assumptes que per iniciativa pròpia considera importants per a la **defensa i promoció dels valors culturals i lingüístics.**

Aquesta institució exerceix les seues funcions amb independència, per a garantir en tot moment la seua objectivitat, veracitat i imparcialitat, utilitzant sempre criteris històrics i científics.

COM S'ORGANITZA

El Consell Valencià de Cultura està compost per 21 membres, triats per les Corts Valencianes i nomenats pel president de la Generalitat Valenciana, **entre persones de prestigi o reconegut mèrit intel·lectual dins de l'àmbit cultural valencià**. Són nomenats per un període de sis anys i poden ser reelegits.

La seua estructura està formada pel **Ple del Consell**, la **Comissió de Govern**, la **Presidència** i les **comissions**. Els explicarem:

- El **Ple del Consell** és l'òrgan més important de decisió. Estudia i analitza totes les qüestions que afecten la cultura valenciana. Aprova els informes i dictàmens que emet la institució, així com l'**avantprojecte de despeses**. Forma les comissions i grups de treball. Proposa al president de la Generalitat premiar a les persones i entitats que destaquen en l'estudi, defensa o promoció de la cultura valenciana.
- La **Comissió de Govern** s'encarrega de dirigir i controlar l'execució del pressupost de la institució, i informar la Presidència de les Corts sobre les seues activitats.
- La **Presidència** és la representant legal de la institució. El president de la Generalitat nomena el president del Consell Valencià de Cultura entre els membres de la institució. També decreta el seu cessament d'acord amb la llei.
- Les **comissions** són les encarregades d'elaborar els informes i dictàmens que després ha d'aprovar el Ple de la institució. Actualment té 5 comissions permanents sobre Arts, Ciències, Jurídica, Llegat històric i Promoció cultural.

Avantprojecte de despeses: és la primera proposta o esborrany de despeses. Es fa per a poder estudiar, debatre i definir totes les despeses que han d'incloure's en un pressupost. L'avantprojecte no és definitiu, pot tindre canvis fins que es converteix en projecte.

El Consell Valencià de Cultura organitza jornades d'estudi sobre la cultura valenciana i edita publicacions divulgatives o d'investigació relacionades amb les seues àrees d'actuació. Organitza taules redones, col·loquis, congressos, concursos escolars i moltes altres activitats al llarg de l'any.

En el Consell Valencià de Cultura treballen deu empleats públics.

CONTACTE

La seu del Consell Valencià de Cultura està situada en el número 3 del carrer Museu de València, en l'edifici conegut com a **Palau de Forcalló**.

A vegades celebra les seues reunions en diferents municipis de la Comunitat Valenciana.

Pàgina web: <https://cvc.gva.es>

Telèfon de contacte: 96 120 75 05

Correu electrònic: cvc@gva.es

Acadèmia Valenciana de la Llengua

? QUÈ ÉS

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua és la institució de la Generalitat que **s'encarrega d'elaborar la normativa de la llengua valenciana**, així com d'**ampliar i millorar l'ús del valencià**.

Dit amb altres paraules, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua és **l'autoritat lingüística en la Comunitat Valenciana**.

Es va crear l'any 2001.

FUNCIONS

La seua funció principal és **determinar i elaborar la normativa lingüística oficial de l'idioma valencià**, establir les **normes d'ús i protegir aquesta llengua**, sempre des del respecte a la tradició lèxica, literària, i a la realitat lingüística pròpia valenciana.

Estableix les formes lingüístiques correctes dels noms dels pobles i ciutats de la Comunitat Valenciana, així com dels noms propis, per a la seua aprovació oficial.

Emet informes i dictàmens, i fa estudis sobre normativa relacionada amb aquests temes, a iniciativa pròpia o a petició de les Institucions Públiques.

Una altra de les seues funcions és informar sobre l'adequació dels textos i materials audiovisuals elaborats per les Institucions Públiques de la Comunitat Valenciana a la normativa lingüística de l'Acadèmia, quan es necessita tindre una aprovació oficial.

COM S'ORGANITZA

El treball de l'Acadèmia s'organitza en sis seccions permanents:

- **Lexicografia** i Gramàtica
- **Onomàstica**
- Foment de l'ús del Valencià
- Documentació i Literatura
- Terminologia
- Publicacions i Comunicació.

Hi ha també dues comissions, la de Textos Religiosos i la d'Escriptor o Escriptora de l'Any.

Els 21 acadèmics i acadèmiques que formen l'Acadèmia es reuneixen cada mes per a aprovar els informes, treballs i documents que genera la institució.

La Junta de Govern, formada per la presidenta, el vicepresident, la secretària i dues vocals, s'encarrega de portar el dia a dia.

Lexicografia: és la branca de la lingüística que s'encarrega d'elaborar o crear els diccionaris.

Onomàstica: és la ciència que estudia la formació i origen dels noms propis de les persones. També estudia els noms dels llocs i els éssers vius.

L'Acadèmia ha aprovat textos normatius essencials per al bon ús del valencià. El més important és el **Diccionari Normatiu Valencià**, editat en 2016 i que està en constant revisió.

La seua versió digital ha superat ja els cent milions de consultes rebudes.

En la web de l'Acadèmia es poden consultar altres obres normatives, com les dues **Gramàtiques Normatives Valencianes** que s'han editat, o una completa base de dades amb més de 60 milions de registres que ofereix informació valuosa sobre l'evolució de qualsevol paraula al llarg del temps, amb obres des del segle 13 fins a l'actualitat.

La web reuneix en un altre apartat més de cent vint-i-tres mil noms de pobles, rius, partides, muntanyes, camins o séquies.

L'Acadèmia ajuda també a promocionar llibres i autors valencians, col·labora amb l'escola valenciana i universitats en temes culturals i lingüístics, i signa convenis amb ajuntaments per a fomentar l'ús del valencià.

Actualment treballen vint-i-sis persones en l'Acadèmia, amb funcions administratives, jurídiques, econòmiques, lingüístiques, de documentació, coordinació i comunicació.

CONTACTE

La seu de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua està situada en el número 284 de l'avinguda de la Constitució de València, en un edifici renaixentista conegut com a **Monestir de Sant Miquel dels Reis**, situat enmig de l'horta valenciana

Pàgina web: <https://www.avl.gva.es>

Telèfon de contacte: 96 387 40 23

Correu electrònic: avl@avl.gva.es

Consell Jurídic Consultiu

? QUÈ ÉS

El Consell Jurídic Consultiu és **la màxima autoritat consultiva del Govern Valencià i del sector públic valencià, per a temes de tipus jurídic.**

Vigila el compliment de la Constitució, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la resta de normes jurídiques.

Per a assegurar l'objectivitat del treball que desenvolupa, la seua organització i funcionament són independents.

La seua labor constitueix una garantia per a l'Administració pública i també per a la ciutadania.

A nivell nacional existeix un Consell d'Estat, amb les mateixes funcions. Altres comunitats autònomes tenen també el seu propi consell consultiu.

Jurídic: és tot el que té a veure amb el dret, les lleis i altres normes.

⚙️ FUNCIONS

La seua funció principal és **donar consells tècnics, jurídics i de constitucionalitat al Govern valencià i la seua administració.**

Les consultes plantejades al Consell Jurídic Consultiu poden ser de dos tipus:

- **Preceptives:** quan és obligatori comptar amb el **dictamen** del Consell. Per exemple, quan es tracta d'una cosa relacionada amb la reforma de l'Estatut d'Autonomia, avantprojectes de lleis, projectes de decrets i reglaments, o recursos d'inconstitucionalitat, entre altres.
- **Facultatives:** quan el seu dictamen no és obligatori, però es vol conèixer l'opinió del Consell Jurídic Consultiu sobre algun tema jurídic concret d'especial importància.

El Consell Jurídic Consultiu emet dictàmens sobre tots els assumptes que li consulta el president o presidenta de la Generalitat Valenciana, el govern valencià, el conseller o consellera competent.

Des de la seua entrada en funcionament ha emés més de 20.000 dictàmens. El seu compliment no és obligatori, encara que en alguns casos és necessari explicar per què no es compleixen.

Dictamen: resolució o opinió que es dona sobre algun tema, després d'estudiar-lo en profunditat.

COM S'ORGANITZA

El Consell Jurídic Consultiu actua a través d'un **Ple**, que està constituït per membres nats i membres electes.

Són membres **nats** els ex-presidents o les ex-presidentes de la Generalitat Valenciana.

Els consellers i conselleres **electes** són un total de sis. D'ells, dos són triats pel Consell de la Generalitat i els altres quatre per acord de les Corts Valencianes.

Es trien entre **professionals i científics reconeguts en el camp del dret**, que tinguen més de quinze anys de professió, o **juristes de prestigi** amb experiència en assumptes d'Estat o autonòmics.

La presidència del Consell Jurídic Consultiu es tria entre els membres electius que són proposats, a través d'una **votació secreta**.

El mandat de la presidència, dels consellers i de les conselleres, és de quatre anys, encara que poden ser triats altres quatre anys més.

El Ple està assistit per la Secretaria General, nomenada pel Consell a proposta del president o presidenta del Consell Jurídic Consultiu.

Després de cada sessió plenària o reunió del Consell s'anuncien els dictàmens que s'han aprovat.

Tots els dictàmens estan publicats en la web, que té un cercador de dictàmens bastant senzill d'utilitzar, en el qual pots buscar per temes o per dates, des de l'any 1997.

El Consell Jurídic Consultiu es va crear al desembre de 1994. Al juny de 1996 va celebrar el seu ple de constitució.

Votació secreta: sistema de votació consistent en què el vot és secret, per la qual cosa ningú pot saber el que has votat.

CONTACTE

La seu del Consell Jurídic Consultiu està situada en el número 2 de la plaça de Sant Nicolau de València, en l'edifici conegut com a **Palau de Santa Bàrbara**.

Pàgina web: <https://www.cjccv.es>

Telèfon de contacte: 963 131 200

Correu electrònic: consultiu_net@gva.es

Comité Econòmic i Social

? QUÈ ÉS

El Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana és **la institució consultiva de la Generalitat Valenciana per a temes de tipus social, econòmic i d'ocupació.**

En ell estan representades les organitzacions sindicals i empresarials més importants de la Comunitat Valenciana, així com altres organitzacions pertanyents a la societat civil, i alguns experts.

Per a assegurar l'objectivitat del treball que desenvolupa, la seua organització i funcionament són independents del govern valencià.

FUNCIONS

El Comité Econòmic i Social **ajuda a adaptar les polítiques públiques a les necessitats socials i econòmiques de la ciutadania,** a través de la participació de les organitzacions més importants de la societat civil en el debat i desenvolupament de les lleis i altres normes.

La labor del Comité **permet tindre un coneixement permanent de quina és la realitat socioeconòmica valenciana,** que serveix com a referència per als diferents sectors socials, econòmics i productius.

És obligatori consultar al Comité sobre avantprojectes de lleis que regulen assumptes econòmics, soci-laborals i d'ocupació de la Comunitat Valenciana, així com sobre avantprojectes de lleis que afecten el propi Comité Econòmic i Social, i sobre qualsevol altre assumpte que, per estar previst en una llei, s'haja de consultar al Comité.

El Consell, Les Corts i altres institucions públiques valencianes també li sol·liciten dictàmens sobre altres assumptes, encara que no siga obligatori.

Assessora al Consell en assumptes de la seua competència, edita una memòria anual sobre la situació socioeconòmica i laboral de la Comunitat Valenciana, i elabora estudis i informes.

El Comité elabora la 'Revista de Treball, Economia i Societat de la Comunitat Valenciana', i unes fitxes d'actualitat sobre indicadors de la situació econòmica, laboral i social de la Comunitat Valenciana.

Totes aquestes publicacions estan a la disposició de la ciutadania en la web del Comité, així com en els perfils de les seues xarxes socials.

El Comité Econòmic i Social es va crear al juliol de 1993, i al maig de 1994 va celebrar el seu primer ple.

COM S'ORGANITZA

Els òrgans del Comit  són la **presidència**, la **secretaria**, el **ple**, la **junta directiva** i les **comissions** de treball o assessores.

El **ple**  s el màxim òrgan decisor de la institució.

La **junta directiva** i les **comissions de treball** o assessores preparen treballs que després han de ser debatuts en el ple.

El Comit  està integrat per 18 membres, incl s el president o presidenta, que és nomenat pel Consell.

Els seus membres es distribueixen en tres grups:

- Representants de les organitzacions sindicals més importants de la Comunitat Valenciana.
- Representants de les organitzacions empresarials més importants de la Comunitat Valenciana.
- Una persona en representació del sector de l'**economia social**, una altra persona en representació del **sector primari** de l'economia valenciana, una altra en representació de les organitzacions de persones consumidores i usuàries de la Comunitat Valenciana, una altra en representació de les **corporacions locals** i una persona més en representació del **Consell de Cambres Oficials de Comerç de la Comunitat Valenciana**.

Economia social: conjunt d'activitats econòmiques realitzades per entitats que busquen l'inter s general econòmic o social. Un exemple clar són les cooperatives.

Sector primari: activitat econòmica relacionada amb l'agricultura, la ramaderia, la pesca i la caça.

Corporacions locals: entitats públiques de menor grandària. Un exemple són els ajuntaments. Existeixen altres ens locals m s xicotets (per exemple, pedanies) i més grans que l'ajuntament, com les mancomunitats.

- El Comit  compta també amb dues persones expertes en assumptes de competències del Comit , designades pel Consell.

A m s de la presidència i la secretària, el Comit  compta amb deu treballadors. D'ells cinc pertanyen al gabinet tècnic (economistes i llicenciats en Dret), i altres cinc al gabinet administratiu.

CONTACTE

La seu oficial del Consell Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana està situada en el número 10 del carrer Ensenyament de **Castell **, encara que les reunions dels seus òrgans pot realitzar-les en qualsevol municipi de la Comunitat Valenciana.

Pàgina web: <http://www.ces.gva.es/es>

Telèfon de contacte: 964725550

Correu electrònic: ces_cv@gva.es

L'Estatut d'Autonomia compleix 40 anys

En 2022 s'han complit quaranta anys de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia.

Per aqueix motiu els registradors han volgut editar aquesta guia, en la qual recullen i expliquen totes les institucions d'autogovern valencianes.

És important recordar la importància i **vigència** que té l'Estatut per a tots els valencians i valencianes.

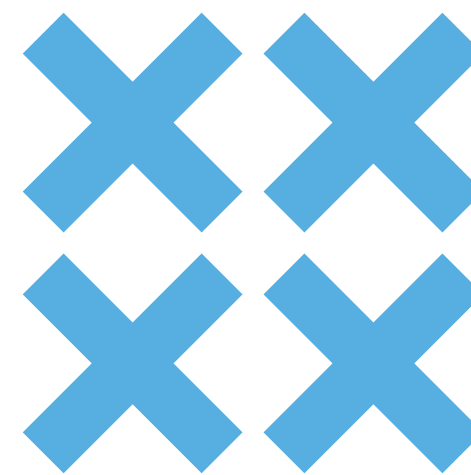
L'esperit original d'aquesta llei que es van donar els valencians continua hui intacte.

La Generalitat Valenciana, a través de la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, **ha promogut una sèrie d'actes i activitats commemoratives que s'han celebrat al llarg de tot l'any 2022**, en les quals han pogut participar totes aquelles persones que ho han desitjat.

Es tracta d'un programa d'actes obert a totes les persones, en el qual participen també altres entitats, com a universitats, ajuntaments, Diputacions i moltes altres entitats públiques i privades de tota la Comunitat Valenciana.

Entre les activitats posades en marxa destaca la **creació d'una marca commemorativa**, així com la producció de productes commemoratius del 40 aniversari.

Vigència: que està encara en ús i s'aplica.

40
ANYS
FENT
PAÍS
—
1982
2022

Es va celebrar l'1 de juny un acte d'obertura oficial de l'aniversari en l'antic edifici de Correus (actual Palacio de les Comunicacions de València), així com un concert commemoratiu gratuït el mes de juliol en la Plaça de Bous de València.

L'1 de juliol, coincidint amb la data exacta de la celebració del 40 aniversari, el Consell va celebrar la seua reunió setmanal a Benicàssim. Amb aquest gest volia commemorar l'**Estatut de Benicàssim**, que va ser el precursor de l'actual Estatut d'Autonomia.

En 2022 s'edita també un número especial de la "Revista Valenciana d'Estudis Autònoms" dedicada completament al 40 aniversari de l'Estatut. A més, des de diferents universitats i ajuntaments s'organitzen jornades, congressos, taules redones i activitats culturals i acadèmiques relacionades totes amb l'Estatut.

La idea de la Generalitat Valenciana en promoure tots aquests actes ha sigut que la celebració arribara al major nombre possible de persones, en tota la Comunitat Valenciana, perquè totes les persones puguem gaudir d'ells, i celebrar així els 40 anys de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia, la llei més important dels valencians i les valencianes.

La labor dels registradors en la defensa i promoció del dret propi

Els registradors de la propietat i mercantils són els **professionals responsables dels registres de la propietat i mercantils**.

Els registres són oficines públiques on qualsevol persona o empresa pot anar a **registrar** oficialment la seua casa o la seua empresa. Poden també acudir si necessiten que se'ls informe o tenen algun dubte relacionat amb la compra i venda d'un habitatge o d'un **immoble**, o per a registrar la creació d'una empresa, el nom dels amos, el seu capital, i quines normes regiran el dia a dia de l'empresa, entre moltes altres coses.

Registrar: inscriure o anotar en un registre el nom d'algú o d'alguna cosa, perquè siga oficial. Es pot registrar per exemple qui és l'amo d'un habitatge, el nom d'una empresa, o qui són els seus propietaris. Per a poder registrar alguna cosa és necessari aportar els documents necessaris. Els registradors o registradores comproven amb molta atenció la validesa d'aqueixos documents. El que s'inscriu en el registre de la propietat o en el registre mercantil té validesa jurídica enfront d'altres persones.

Immoble: tota propietat que està fixada al sòl i no es pot moure. Per exemple, habitatges, edificis, locals comercials o terrenys.

Sempre que alguna cosa queda registrada, passa a ser oficial i el seu propietari està protegit. Per això és tan important registrar els immobles, perquè el propietari tinga drets sobre ells i pugua saber-se en tot moment qui és el propietari.

Com els registradors són experts en lleis relacionades amb la propietat i les empreses, col·laboren amb les **administracions públiques** a l'hora de desenvolupar noves lleis, reglaments o normes.

Assessoren per exemple l'Administració en qüestions de tipus **normatiu** sobre dret del camp, herències, custòdia compartida, propietats, **règim econòmic matrimonial**, unions de fet... i molts altres temes.

Administracions públiques: conjunt d'òrgans de l'Estat i del Govern espanyols, així com de les diferents comunitats autònomes i entitats locals espanyoles.

Normatiu: tot el que té a veure amb les lleis i altres normes jurídiques.

Règim econòmic matrimonial: sistema que estableix l'organització econòmica dels béns del matrimoni. Estableix, per exemple, si els béns de cadascuna de les parts del matrimoni han de ser compartits o no.

Els registradors van participar activament en el desenvolupament de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Algun d'ells, com per exemple **Enric Solà Palerm**, van col·laborar en la redacció de l'Estatut, aportant tota la seua experiència i coneixements perquè el text legal fora el més complet i correcte possible.

Al llarg d'aquests quaranta anys de vida de l'Estatut d'Autonomia, els registradors de la propietat i mercantils han col·laborat també en la difusió del dret propi valencià.

Han organitzat conferències sobre dret civil valencià, han proposat debats, escrit articles, aconsellat a la Generalitat quan li ho ha demanat, i han editat guies divulgatives com aquesta que estàs llegint, que s'ha editat en Lectura Fàcil.

Enric Solà Palerm: és l'autor principal de l'Estatut d'Elx de 1975, que es considera el primer antecedent de l'actual Estatut. Moltes de les idees, textos i propostes que estan recollits en l'actual Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana provenen de l'Estatut d'Elx

Alguns registradors han format part a més de la **Comissió Assessora de Dret Civil Valencià,**

formada per un grup de juristes de molt de prestigi i reconeixement. Aquesta comissió té com a finalitat revisar o millorar lleis, reglaments i textos legals sobre temes que afecten els ciutadans i ciutadanes de la Comunitat Valenciana.

Parteixen sempre del respecte a la Constitució Espanyola, que és la llei més important que hi ha a Espanya.

Els registradors de la propietat i mercantils col·laboren amb l'Administració en tots aquells temes en els quals són consultats, o quan creuen que poden aportar el seu coneixement en benefici de totes les persones que viuen en la Comunitat Valenciana.

Comissió Assessora de Dret Civil Valencià: és un òrgan consultiu tècnic de la Generalitat. S'encarrega d'assessorar, emetre informes, dictàmens i recomanacions, proposar actuacions, elaborar propostes per a avantprojectes de llei, decrets i ordres, i analitzar l'evolució del dret civil. El dret civil és el conjunt de lleis i altres normes que formen part del dret propi d'un poble.

El paper de les dones registradores

Des que en 1941 va accedir al càrrec la primera dona registradora a Espanya, **cada vegada s'han anat incorporant més dones a aquesta professió.** L'avanç és continu i és una prova clara de la seua excel·lent capacitat.

En la Comunitat Valenciana treballen actualment 142 registradors i registradores de la propietat i mercantils. 88 són dones i 54 homes. Això significa que **el nombre de dones és molt superior al d'homes.**

El Col·legi de Registradors d'Espanya està dirigit actualment per una dona. És la persona amb més responsabilitat i poder de decisió entre els registradors i registradores espanyols. És elegit pels seus companys en unes eleccions, per a representar-los i defensar els seus interessos.

En la Comunitat Valenciana també hi ha hagut dues dones al capdavant del **Deganat Autòmic**, encara que en aquests moments hi ha un home.

Deganat Autòmic: òrgan que dirigeix l'activitat dels registradors en la Comunitat Valenciana.

Per a ser registrador de la propietat o mercantil cal estudiar la carrera de Dret i després cal aprovar una **oposició** molt difícil. Per a poder-la aprovar és necessari estudiar molt. Cada any es convoca aquesta oposició i només aproven els que obtenen les notes més altes.

En l'última oposició celebrada a Espanya van aprovar 24 registradores i 21 registradors. Això es deu al fet que hi ha més dones que es presenten a aquesta oposició. Elles són un exemple de treball, perseverança, actitud i capacitat.

Oposició: selecció o examen per a accedir a una ocupació pública. Es presenten molts aspirants i només aproven uns pocs, els que obtenen la millor nota.

Aquesta guia en Lectura Fàcil es va acabar d'editar a València
a la fi de 2022, coincidint amb la celebració del

40 aniversari

de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

